

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัญหาอาชญากรรมที่กำลังทวีความรุนแรงและมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น จากอดีตจนถึงปัจจุบัน อันมีผลมาจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม ของประเทศไทย มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และรวดเร็ว ซึ่งเกิดขึ้นจากหลายปัจจัย อาทิ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การขัดแย้งทางการเมือง การพัฒนาประเทศจากสังคมเกษตรกรรมมุ่งสู่การเป็นสังคมอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ที่ทำให้เกิดปัญหาด้านสังคม และเศรษฐกิจตามมาในหลายรูปแบบ ที่นำไปสู่การเกิดปัญหาอาชญากรรม อันเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขในระดับต้น ๆ เริ่มตั้งแต่ปัญหาความยากจนทำให้เกิดการลักเล็กขโมยน้อย ปัญหายาเสพติด ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ที่จะนำไปสู่การเกิดอาชญากรรมในระดับรุนแรง เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่องของรัฐ ซึ่งรัฐบาลในทุกยุคทุกสมัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาอาชญากรรมเหล่านั้น เมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้นรัฐซึ่งเป็นตัวแทนของสังคม จึงต้องหาวิธีการจัดการกับผู้กระทำผิดที่ละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคม โดยในแต่ละยุคสมัย จะมีจุดเน้นในวัตถุประสงค์และวิธีการที่จะปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดแตกต่างกันไป โดยสังคมหาวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งจัดการกับผู้กระทำผิดเหล่านั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับความเชื่อของสังคมในแต่ละยุคสมัย ตามสถานการณ์ และเน้นในวัตถุประสงค์และวิธีการที่จะปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดหรือการลงโทษที่แตกต่างกัน วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติหรือการลงโทษผู้กระทำผิดที่เกิดขึ้นในยุคต่าง ๆ ถึงปัจจุบันพอสรุปได้ดังนี้ (นันทิ จิตสว่าง, 2540) การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retribution) การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence) การลงโทษเพื่อตัดโอกาสกระทำผิด (Incapacitation) และการลงโทษเพื่อการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation) ซึ่งกระบวนการยุติธรรม จะมีมาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด 2 รูปแบบ คือ การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยใช้เรือนจำ และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ ในอดีตการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดมีจุดมุ่งหมายมิให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสกลับไปกระทำผิดอีก โดยการคุมขังใช้เครื่องพันธนาการ และในปัจจุบันเป็นการแยกผู้กระทำผิดออกไปจากสังคม โดยวิธีการจำคุก แต่การจำคุกเป็นเพียงวิธีที่แยกผู้กระทำผิดออกไปจากสังคมเป็นการชั่วคราว เมื่อเขากลับสู่สังคมจะมีความโกรธแค้นสังคมมากขึ้น เป็นผลให้ตัวผู้ต้องขังได้รับผลกระทบในทางลบ ส่งผลให้มีความรู้สึกเสียศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สูญเสียอิสรภาพ ถูกตัดขาดความสัมพันธ์กับครอบครัวและคน และกิจกรรมทางสังคมอื่น ๆ ทำให้ผู้ต้องขังมี

ความรู้สึกโดดเดี่ยว เกิดความรู้สึกกดดันทางจิตใจ และเกิดความผิดปกติทางบุคลิกภาพ ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม มีตราบาปเป็นคนที่คุก จากเหตุผลดังกล่าวแนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำผิดจึงเปลี่ยนวัตถุประสงค์และวิธีการไปจากเดิม มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขอบรมผู้กระทำผิดเป็นการเน้นที่ตัวผู้กระทำผิด เปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดกลับตัวกลับใจ ปรับปรุงแก้ไขตนเอง ในระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ ผู้ต้องขังทุกคนจะได้รับการแก้ไขอบรมตามประเภทของผู้ต้องขัง

เพื่อนำแต่ละกลุ่มไปดำเนินการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการแก้ไขและจัดโปรแกรมปฏิบัติเพื่อการแก้ไขต่อไป เช่น การฝึกอาชีพ ให้การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ให้การอบรมศีลธรรมและศาสนา การจัดสวัสดิการให้การบำบัดแก้ไข เป็นกลุ่มหรือรายบุคคล

การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ เกิดจากแนวคิดที่จะให้สังคมเป็นผู้ดำเนินการกับผู้กระทำผิดที่ละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคม ด้วยการควบคุมและแก้ไขแบบต่าง ๆ โดยชุมชน และการใช้กระบวนการยุติธรรมดำเนินการกับผู้กระทำผิด จะทำให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อผู้กระทำผิด เช่น การเกิดรอยมลทิน (Stigma) ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการกลับสู่สังคมเมื่อพ้นโทษ โดยสามารถเบี่ยงเบนผู้กระทำผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมได้ทุกขั้นตอน เช่น ขั้นตอนตำรวจ โดยการใช้โทษปรับ ขั้นตอนของอัยการโดยการชะลอการฟ้อง ขั้นตอนของศาลใช้การรอลงอาญา โดยมีการคุมประพฤติ ขั้นตอนราชทัณฑ์ เป็นการเบี่ยงเบนผู้กระทำผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมหลังจากได้รับโทษจำคุกแล้ว โดยการลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ การพระราชทานอภัยโทษ

ในการดำเนินงานเกี่ยวกับผู้กระทำผิดดังกล่าว เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของกระบวนการยุติธรรมขั้นสุดท้ายกรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นบทบาทและหน้าที่อันสำคัญยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และหลังจากการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังด้วยการแก้ไขพฤติกรรมเสียให้มีการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาแล้ว การดำเนินการที่สำคัญอย่างยิ่งในขั้นตอนสุดท้ายก่อนการพ้นโทษ คือ การเตรียมการปลดปล่อย

การเตรียมการปลดปล่อย (Pre-release) หรือการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังที่จะได้รับการปลดปล่อยจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน ให้สามารถปรับตัวและจิตใจให้กลับคืนสู่ครอบครัว สังคม และชีวิตปกติ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยวิธีการทางทัณฑวิทยาแนวใหม่ในเรือนจำ และควรจะเป็นแผนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ จึงจะทำให้การแก้ไขฟื้นฟูที่ดีแล้วนั้นสามารถประสบความสำเร็จได้ เพราะการแก้ไขฟื้นฟูยังคงมีอุปสรรคอยู่หลายประการ เช่น เวลาในการแก้ไขฟื้นฟูในเรือนจำของผู้ต้องขังไม่มากเพียงพอกับการแก้ไขสิ่งที่หล่อหลอมมานาน ระยะเวลาที่ถูกลงโทษน้อย ยังมีได้แก้ไขก็พ้นโทษก่อน หรืออาจมีเพียงบางคนเท่านั้นที่สามารถขัดเกลาได้ การแก้ไขฟื้นฟูเหมาะกับการทำความผิดเพียงบางประเภท

อย่างไรก็ดี ผลจากการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ข้างต้นของภาครัฐ จากรัฐบาลต่าง ๆ ในอดีต ยังไม่สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนถึงผลสำเร็จจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ได้ จะเห็นได้จากแนวความคิดที่มุ่งเน้นที่การแก้ไขตัวผู้กระทำผิดเป็นสำคัญ โดยอาจมีปัจจัยภายนอกที่สำคัญปัจจัยหนึ่งคือ การให้การยอมรับของคนในสังคมต่อตัวผู้กระทำผิดที่พ้นโทษ หรือที่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟู ในกรกลับเข้าสู่สังคม ซึ่งผู้กระทำผิดที่พ้นโทษหรือที่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูอาจได้รับการยอมรับ หรือถูกปฏิบัติจากคนในสังคม หรือชุมชนเดิม ของผู้กระทำผิดเหล่านั้น การศึกษาถึงปัญหาดังกล่าว อาจนำไปสู่การนำเสนอมาตรการ หรือกิจกรรมในรูปแบบใหม่ ๆ ที่สามารถทำให้ผู้กระทำผิดที่พ้นโทษหรือที่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟู สามารถกลับเข้าสู่สังคม และได้รับการยอมรับจากคนในสังคมได้ต่อไป

ดังนั้น การที่รัฐจะบรรลุถึงวัตถุประสงค์หลักของมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ รัฐควรให้ความสำคัญกับทักษะของคนในสังคมที่เป็นส่วนสำคัญ สามารถชี้วัดได้ว่ากิจกรรมเหล่านั้นประสบความสำเร็จ หรือสามารถนำไปแก้ไขปัญหามากน้อยเพียงใด และเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมในรูปแบบที่รัฐได้คิดและนำเสนอเหล่านั้น นำไปสู่การได้รับความร่วมมืออย่างแท้จริงและอยู่ร่วมกันได้เป็นอย่างดีของผู้กระทำผิดที่พ้นโทษหรือที่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูที่ต้องกลับเข้าสู่สังคมต่อไป และก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างกันของคนในสังคม ตามหลักการของลักษณะการเป็นชุมชน

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

สังคมเกิดจากการรวมตัวกันของคนเป็นกลุ่มชุมชน เมื่อระยะเวลาผ่านไป สมาชิกในสังคมย่อมเพิ่มมากขึ้น เกิดการขัดแย้ง เอาเปรียบ รังแก ทะเลาะวิวาท แย่งชิง ทำร้ายร่างกาย ทำร้ายจิตใจ ผู้กระทำผิดย่อมเพิ่มมากขึ้นตามสังคมที่ขยายตัว กระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการต่อผู้กระทำผิดที่อาจกระทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือด้วยความจำเป็น ซึ่งมีได้มีเจตนาชั่วร้าย เมื่อกระบวนการยุติธรรมดำเนินการกับผู้กระทำผิดจะเป็นการแยกคนออกเป็น 2 กลุ่มคือ คนดีและคนชั่ว หรือผู้กระทำผิด ผู้กระทำผิดจะถูกสังคมตีตรา (Stigma) ว่าเป็นอาชญากร ทำให้คนพวกนี้ได้รับความอับอายเสื่อมเสีย ไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเหมือนเช่นบุคคลอื่นทั่วไป จึงเป็นการเพิ่มโอกาสให้คนพวกนี้เป็นอาชญากรถาวร ในขณะที่ต้องโทษในเรือนจำ ผู้ต้องขังเหล่านี้จะได้รับการแก้ไขอบรมให้กลับตนเป็นพลเมืองดีภายหลังพ้นโทษ ซึ่งหลังจากพ้นโทษหรือได้รับการพักการลงโทษแล้ว บุคคลเหล่านี้จะได้รับการเตรียมการปลดปล่อยให้สามารถปรับสภาพอยู่ในสังคมปกติ แต่หากสังคมมิได้มีการยินดีต้อนรับ ไม่เปิด

โอกาสที่จะให้ใช้ชีวิตหรือทำงานร่วมกับคนทั่วไปในสังคม คนพวกนี้ก็จะกลับไปสู่การทำผิดได้อีก ดังนั้น คนในสังคมจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือผู้พ้นโทษเหล่านี้

ดังคำกล่าวของนายสรสิทธิ์ จงเจริญ (ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษธนบุรี) ว่า งานเรือนจำไม่เป็นเพียงแต่การควบคุมผู้ต้องขังไว้เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคมเท่านั้น แต่ภาระหน้าที่อันหนักหน่วงคือ การแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังเพื่อเป็นคนดีคืนสู่สังคม เพื่อเป็นกำลังที่สำคัญต่อประเทศชาติต่อไป กฎเกณฑ์ที่จะทำให้งานดังกล่าวบรรลุผลเป็นที่ประจักษ์ได้นั้น ต้องเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังโดยเฉพาะสังคมที่ต้องมอบความรักและให้อภัย ส่วนผู้ต้องขังต้องสำนึกผิดและมุ่งมั่นที่จะกลับตัวเป็นคนดี การอโหสิกรรมต่อกันจะสร้างความสมานฉันท์ให้คืนสู่สังคม ก่อเกิดสังคมที่ร่มเย็น สงบสุข เพราะเรือนจำตระหนักเสมอว่า “เราเป็นครอบครัวเดียวกัน” ทุกคนที่เราดูแล คือ ส่วนหนึ่งของครอบครัวไทย และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยที่เราไม่มีทางหลีกเลี่ยงหรือกำจัดออกไปได้ (วารสารหลังกำแพง, ฉบับที่ 5, 2551)

ดังนั้น การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ในการคืนคนดีสู่สังคม จำเป็นต้องมีความร่วมมือกันทั้งหน่วยงานภาครัฐ ตัวผู้กระทำผิด เหยื่อ คนในสังคม รัฐจึงควรให้ความสนใจกับทัศนคติของคนในสังคมที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เนื่องจากทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น เกิดมาจากการรวมตัวของคนเกิดขึ้นมาเป็นสังคมทั้งสิ้น หากไม่มีสังคม อาชญากรรมย่อมไม่เกิด ในเมื่อการมีสังคมก่อให้เกิดอาชญากรรม คนในสังคมควรมีส่วนร่วมในการแก้ไข เพื่อช่วยให้สังคมดำเนินต่อไปด้วยความสันติสุขตามหลักสิทธิมนุษยชนที่ทุกฝ่ายต่างเรียกร้อง โดยผู้ศึกษาเลือกศึกษาทัศนคติของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ เนื่องจากอดีตพื้นที่ของชุมชนมีลักษณะเป็นสวนผลไม้จำนวนมาก ต่อมาเมื่อเศรษฐกิจขยายตัว เกิดการลงทุน สร้างโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตขนาดย่อม ส่วนผลไม้อาจเปลี่ยนมือหรือให้เช่าจากชาวสวนแก่เจ้าของโรงงาน แรงงานจำนวนมากจึงมีการเคลื่อนย้ายแหล่งทำงานแหล่งที่อยู่อาศัย ทั้งแรงงานจากต่างจังหวัดและแรงงานจากต่างประเทศ เข้ามาในพื้นที่สวนแห่งนี้ มีการก่อสร้างที่พักอาศัยให้แรงงานได้เช่าพักอาศัย ซึ่งผู้ใช้แรงงานมีรายได้ต่ำไม่เพียงพอกับค่าครองชีพ เป็นสาเหตุให้มีการก่ออาชญากรรม เช่น ลักทรัพย์ ขาดยาเสพติด และถูกดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ลงโทษจำคุก หลังจากครบกำหนดการลงโทษ พ้นโทษ หรือได้รับการลดวันต้องโทษ หรือการพักการลงโทษ หรือพระราชทานอภัยโทษ ก็จะกลับมาพื้นที่เดิมซึ่งเคยทำงานหรือมีญาติทำงานอยู่ มาพักอาศัยอยู่ชั่วคราวหรือรอเวลาหางานทำ จากการสอบถามญาติของผู้ศึกษาที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับชุมชนดังกล่าว ซึ่งประกอบอาชีพรถขนส่งผู้โดยสารขนาดเล็กได้รับสมัครพนักงานขับรถยนต์ซึ่งเคยเป็นผู้กระทำผิดเข้ามาเป็นพนักงานขับรถยนต์ จึงเป็นจุดสนใจของผู้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ต่อแนวทางปฏิบัติที่มีกับผู้กระทำ

ผิดที่ได้กลับมาอาศัยอยู่ในชุมชน ซึ่งจะมีผลต่อการดำรงชีวิต คุณภาพชีวิตของผู้กระทำผิด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงทัศนคติของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาทัศนคติของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ต่อแนวทางการการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับมาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ศึกษาความรู้ความเข้าใจของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ในด้านแนวทางการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับมาอาศัยอยู่ในชุมชน
2. ศึกษาทัศนคติของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ต่อแนวทางการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับมาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์
3. ศึกษาแนวทางปรับปรุงทัศนคติของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ให้เหมาะสมต่อแนวทางการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับมาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาทัศนคติของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ต่อแนวทางการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับมาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร มีขอบเขตในการศึกษาวิจัยจากประชากรกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาจากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในพื้นที่ชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ ซอยจอมทอง 13 เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา หรือประเด็นที่จะศึกษา จะศึกษาของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ต่อแนวทางการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับมาอาศัยอยู่ในชุมชน โดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลประกอบด้วย
 - ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ฯลฯ ชุมชน
 - ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ข้อจำกัด/ปัญหาอุปสรรค
3. ทัศนคติของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ต่อแนวทางการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับมาอาศัยอยู่ในชุมชน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ทัศนะ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือท่าทีของบุคคล ซึ่งแสดงออกมาทางด้านอารมณ์ ว่าชอบหรือไม่ชอบต่อวัตถุสิ่งของ สถานการณ์ หรือต่อบุคคล ในที่นี้หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือท่าทีของบุคคลในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ต่อแนวทางการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์

ชุมชน ในที่นี้ หมายถึง ชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ในเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ชุมชนชาวสวนส้มพันธ์เป็นชุมชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติพัฒนาชุมชน ปี พ.ศ. 2534 เป็นชุมชนหนึ่งในเขตจอมทอง ซึ่งมีชุมชนทั้งสิ้น 53 ชุมชน 129 หลังคาเรือน ประชากรประมาณ 704 คน ได้รับเงินจัดสรรงบประมาณกองทุนหมู่บ้าน 1,000,000 บาท (กองทุนเงินล้าน) มีการกำหนดข้อจำกัดในการบริหารกองทุน มีการจัดการบริหารโดยตั้งคณะกรรมการชุมชน มีประธานซึ่งดำรงตำแหน่งวาระละ 2 ปี โดยใช้วิธีการเลือกตั้ง ชุมชนชาวสวนส้มพันธ์นับเป็นชุมชนหนึ่งในเขตจอมทอง กรุงเทพมหานครที่มีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นมากพอสมควร

ผู้กระทำผิด หมายถึง บุคคลที่กระทำผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดต้องได้รับการลงโทษ ในที่นี้หมายถึง บุคคลที่กระทำผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดโดยได้รับการลงโทษจำคุกแล้ว ฟ้นโทษออกจากเรือนจำโดยครบกำหนดการลงโทษ ได้รับการพักการลงโทษ ได้รับการลดวันต้องโทษ ได้รับพระราชทานอภัยโทษ แล้วกลับมาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์

ปัจจัย หมายถึง สาเหตุต่าง ๆ รอบด้านที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ ทั้งในด้านดีหรือไม่ดี ในที่นี้หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลอื่น ๆ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ข้อจำกัด/ปัญหาอุปสรรค

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบทัศนะของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ต่อแนวทางการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์
2. ได้ทราบความรู้ความเข้าใจของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ในด้านแนวทางการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์

3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงทักษะของคนในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์ให้เหมาะสม
ต่อแนวทางการปฏิบัติที่มีกับผู้กระทำผิดที่ได้กลับมาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวสวนส้มพันธ์